

CONTENTS

Формування мовної особистості майбутнього філолога: ключові аспекти та виклики Білюк І. Л.	5
Інтерактивні методи навчання у процесі іншомовної підготовки студентів Василенко О. В.	7
Формування перекладацької компетентності у процесі навчання філологів-перекладачів авіаційної галузі Галій Л. Г.	13
Особливості навчання академічній доброчесності в літературознавстві Годік К. О.	17
Багатовекторність навчальних методів викладання іноземних мов для студентів-філологів у контексті культурного плюралізму Гурмак Ю. М.	20
Формування у студентів-філологів компетентності у письмовому перекладі Зінченко О. А.	25
Використання онлайн-застосунків для викладання української мови як професійної Іваненко І. М.	29
The importance of student individual activities organization during the course of training of future specialists in the field of applied linguistics Kulikova O. V.	32
Вплив граматичних та лексичних девіацій на формування мовної компетенції Левченко О. М.	35
Англомовне наукове академічне письмо у закладах вищої освіти України Лемещенко-Лагода В. В.	38
Use of video resources as an educational tool in teaching students Myzyn T. O.	43

all means of control must be well elaborated, the stages of the material control and form of control must be defined in a proper way. As for the training process provision, a great deal of our text-books intended for individual work are supplied with keys for self-control realization as it promotes to upbringing in students the sense of independence and motivation.

Making a conclusion, it is necessary to emphasize that organization of student individual activities helps to reach such training aims as developing communicative skills, professional interest stimulating and providing control at all stages of the material studying.

Bibliography:

1. Шимко І. Проблеми організації самостійної роботи у вищій школі. *Рідна школа*. 2005. № 8. С. 34–35.
2. Організація самостійної роботи студентів в умовах інтенсифікації навчання : навч. посіб. / [А. М. Алексюк, А. А. Аюрзанайн, П. І. Підкасистий та ін.]. К. : ІСДО, 1993. 336 с.

ВПЛИВ ГРАМАТИЧНИХ ТА ЛЕКСИЧНИХ ДЕВІАЦІЙ НА ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

Левченко О. М.

*викладач кафедри англійської мови та прикладної лінгвістики,
Житомирський державний університет імені Івана Франка
м. Житомир, Україна*

Поняття «девіація» походить з латинської мови (*deviatio*) і перекладається як «відхилення». Залежно від механізму їх виникнення, можна виділити декілька видів девіацій. До першої групи належать відхилення, які включають скорочення, запозичення з інших мов, а також маловідому лексику, що властива певним професійним групам. Такі відхилення

з'являються через недостатню інформативність мовних одиниць. Другу групу складають фразеологізми, тавтології, метафори, гра слів і вони базуються на перенасиченні або ж надаванні надлишкової інформації, що може заважати розумінню та сприйняттю інформації. До третьої групи слід віднести авторські неологізми, каламбур, та гру слів. Ці відхилення, зазвичай, є свідомими порушення мовної норми, що створюються авторами різних текстів з певною метою. Найчастіше вони слугують для збереження ритму в тексті, утворення незвичної рими, генерування оригінальних епітетів та інших стилістичних прийомів. Четверту групу відхилень складають несвідомі порушення мовної норми, такі як обмовка, друкарська помилка в письмовому мовленні, незначні відхилення в усному мовленні, акцентологічні девіації.

Проаналізувавши механізми утворення відхилень, можна стверджувати, що всі девіації поділяються на свідомі та несвідомі. Свідомі використовуються з конкретною метою і не є випадковими. Несвідомі зазвичай можна зустріти в ході розмови, і вони характеризуються як випадкові помилки. Ф.С. Бацевич зазначає що «мовленнєву девіативність чи правильність потрібно оцінювати не абсолютно, а стосовно сенсу, що передається, інтенцій та ілюктивних намірів мовця» [1, с. 18]. Таким чином, при формуванні мовної компетенції слід звернути увагу на той факт, що свідомі девіації не є помилками, які потребують корекції, радше вони вимагають більш глибокого аналізу висловлювання.

Прикладами таких девіацій можуть бути свідомі порушення граматичних норм [2, с. 232]. Зокрема, використання форми *ain't*, яка є неформальним елементом розмовної англійської, який вживається замість дієслів *am not, is not, are not, has not, have not*. Використання *ain't* було досить поширене у 18 столітті і досі вважається нормою в розмовній англійській. Ця форма не є складовою стандартної англійської мови і не повинна використовуватись в формальному контексті, проте автори сучасних текстів все частіше використовують це скорочення: *It ain't me (Kygo feat. Selena Gomez)* або ж *There ain't no reason you*

and me should be alone tonight/ Yeah baby, tonight yeah baby (Lady Gaga).

Ще одним з таких прикладів є вживання займенників. За правилами традиційної граматики англійської мови, правильно використовувати займенникову пару *you and me*, а вживання *you and I* вважається грубою помилкою. Проте все частіше в розмовній англійській використовується саме другий (неправильний) варіант – *you and I*, який вже частково став нормою: *You and I we were just made/ To love each other now, forever and a day* (Scorpions), а також *You and I, you and I,/ We're like diamonds in the sky* (Rihanna). В даному випадку у функції підмета особові займенники використовуються в називному відмінку, а в функції доповнення – в об'єктному, однак це правило іноді порушується для збереження рими і ритму в пісні: *You and me/ We used to be together* (No Doubt). Також досить поширеним є явище заміни особових займенників на інші види: *Send me a pic of your* та *Your so beautiful*. Дану морфологічну особливість можна пояснити неухважністю учасників комунікації або ж високою швидкістю спілкування.

Досить поширеним видом граматичних девіацій є порушення правил використання ступенів порівняння прикметників: *She's so much older than me* (Olivia Rodrigo); *I've become so tired so much more aware* (Linkin Park). Ще одна тенденція прослідковується в такому реченні: *This is the thing that makes me the most happy*. Згідно з правилами, найвищий ступінь порівняння прикметника «happy» утворюється за допомогою суфікса *-est*, проте носії мови часто нехтують правилами утворення ступенів порівняння прикметників. У наступному прикладі автор порушує декілька граматичних правил заради створення більшого емоційного впливу на аудиторію: *I say you the bestest/ Lean in for a big kiss* (Lana Del Rey). Згідно з правилами, *best* є формою найвищого ступеня порівняння прикметника *good*, тому суфікс *-est* тут зайвий. Таке навмисне відхилення від норми підкреслює почуття і ставлення автора до людини, якій присвячена пісня, адже в ній описується безмежна любов. Велика кількість текстів, що містять описану граматичну девіацію, сприяє поступовій руйнації

традиційних форм утворення ступенів порівняння прикметників та переходу до більш уніфікованих граматичних правил.

Слід зазначити, що значне розповсюдження англійської мови у світі сприяє тому що вона зазнає відчутних змін, а в її структурі відбувається все більше відхилень, деякі з них поступово стають нормами. Граматична складова мови безперервно трансформується, нові граматичні системи витісняють застарілі та роблять мову більш лаконічною і простою. Головними чинниками, що здійснюють вплив на формування сучасної англійської мови є розповсюдження нових комунікаційних технологій та соціальних мереж, велика популярність та поширеність молодіжного сленгу, вплив інших іноземних мов.

Література:

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної девіатології. Львів.: ЛНУ ім. І. Франка, 2000. 236 с.
2. Рябуха Т. В., Куликова Л. А. Граматичні зміни в сучасній англійській мові. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2021. С. 231–235. URL: http://http://philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/4_2021/part_1/41.pdf (дата звернення: 20.05.2023).

АНГЛОМОВНЕ НАУКОВЕ АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Лемещенко-Лагода В. В.

*старший викладач кафедри «Іноземні мови»,
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
м. Запоріжжя, Україна*

На сьогоднішній день, враховуючи підвищення інтересу до міжнародної та міжкультурної взаємодії у рамках виконання